

Приказ монографије

Живановић, С. (2015). Облици и трендови здравственог туризма, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ISBN: 978-86-89949-03-2

Облици и трендови здравственог туризма

Милица Луковић^{1*}

¹Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Уџбеник ОСНОВИ ЗДРАВСТВЕНОГ ТУРИЗМА је од аутора др Сандре Живановић (доцент Универзитета у Крагујевцу, на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи). Уџбеник има за циљ да упозна студенте са здравственим туризмом, као граничним подручјем медицине и туризма у коме се различите туристичке, здравствене и друге установе, баве организованим боравком туриста у климатским и бањским местима првенствено ради превенције обољења, очувања доброг здравља и кондиције (велнес, спорт, рекреација, здрава исхрана, забава), као и класичног лечења и рехабилитације уз помоћ природних фактора за побољшање здравља, а такође и ради најсложенијих медицинских захвата у специјализованим здравственим установама које располажу квалитетним кадром и медицинском опремом. Поред наведеног уџбеник представља да је развој туризма везан за здравље људи јер је здравље један од најстаријих, трајних и најјачих мотива туристичког кретања. Уџбеник студентима, као и другим читаоцима омогућава да разумеју специфичности облика здравственог туризма, да активно учествују у развоју туристичке понуде која је фокусирана на релаксацију или лечење људи путем коришћења природних лековитих фактора (минералних вода, пелоида, климе, облика рељефа, вегетације итд.), као и упознавање најзначајних туристичких места код нас и у свету.

Ауторка у свом уџбенику истиче да се свуда у свету граде модерни бањски здравствени центри и посебан акценат је стављен на превентивном значају употребе природног лековитог фактора за здравље људи. Такође, истакнуто је да природни фактори, лековита вода и блато у опуштајућем природном окружењу, пријатне климе доприносе смањењу нивоа стреса, јачању телесне снаге и виталности, и промени обрасца понашања у исхрани.

Бањски туризам има дугу и богату традицију на нашим просторима. Извори топле воде су одувек привлачили посетиоце па су их кроз векове и посећивали. Како ауторка наводи стару латинску изреку „Куд природа нагиње, тамо треба водити“ што упућује да се минерална вода користила и у најранијем периоду у историји човечанства.

Ауторка наводи да је почетком седамдесетих година прошлог века први пут дефинисан појам здравствени туризам. Тадашња светска туристичка организација је објавила студију „Здравствени туризам“ у којој је истакла повезаност здравља и туризма и значајност туристичких путовања за очување свих аспеката здравља. Такође ауторка је упознала читаоце са развојем здравственог туризма од најранијег периода античке Грчке до савремених кретања у здравственом туризму као и место и улогу медицинских наука у здравственим одмаралиштима и лечилиштима. Кроз уџбеник ауторка објашњава појмове балнеологије и коришћење природних лековитих чинилаца, лековитих минералних вода и

* milica.petrovic@kg.ac.rs

пелоида у сврху профилаксе односно превенције болести и терапије лечења болести. Такође дат је приказ различитих терапијских метода у оквиру здравственог одмаралишта, обично у бањама као комплекс мера и организованих терапијских процедура купања у води, пијења воде или удисања под утицајем одређених климатских фактора. Ауторка нас упознаје са терминима балнеоклиматологије, хумане балнеоклиматологије и балнеотерапије.

Уџбеник указује на значај проучавања метеорологије и климатологије, као и климатских и метеоролошких елемената и њихов утицај на стање организма, док је посебна пажња скренута на хуману биометеорологију која се бави изучавањем утицаја временских прилика на живот и здравље човека. Ауторка је дала свеобухватни приказ појмова и дефиниција из области биометеорологије са акцентом на метеорофизиологију, метеоропатологију, метеоротерапију и метеоропрофилаксу.

Уџбеник обрађује појмове климатологије и хумане биоклиматологије, као и климатске чиниоце, климатске факторе и климатске индикаторе кроз њихове утицаје на здравље човека. Такође значајно поглавље у уџбенику се поклања објашњавању појмова минералних вода, њиховој подели, физичко хемијским карактеристикама, примени минералних вода и њиховом утицају на здравље човека. У уџбенику је дат и приказ протокола балнеотерапије, физикалне терапије и рехабилитације за различите врсте обољења.

Један од јако важних сегмената књиге је приказ бањских и климатских места у Србији и најзначајнијих дестинација медицинског туризма у свету. Детаљно су објашњени појмови велнес туризма, сам концепт велнеса и сличности и разлике спа и велнес туризма. Ауторка је скренула пажњу на најчешћу понуду спа и велнес програма као што су сауне, масаже, слана соба, кнејп терапија, фитнес, спортски програми и програми анимације.

Кроз овај уџбеник ауторка пружа компаративну анализу перспективе развоја здравственог туризма у Србији и свету и истиче да је веома важно створити адекватне правне услове за изградњу нових капацитета у бањским и климатским местима као и интензивно развијати велнес понуду. У последње две деценије интересовање медицинске науке и струке за интензивнију примену природних лековитих чиниоца поново се појачала. У организацији медицинских установа и школа потребно је више инсистирати на савременом концепту одржавања здравља и превенције. Ауторка истиче чувену изреку „Trend is your friend“ којом наглашава да здравствени туризам у нашој земљи треба да има дугорочни тренд раста и развоја, који може да доведе, на тај начин, до просперитета како појединца тако и заједнице.

Обзиром на савременост тема којима се бави уџбеник и претходно изнетих приказа поглавља која су обухваћена истим, можемо донети закључак да је уџбеник написан на разумљив начин, стручно-научно поткован са врло систематичним и аналитичким приступом чиме је прилагођен како студентима сродних факултета, тако и широј читалачкој публици.